VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Vuoden 2025 kolmas lisätalousarvioesitys

YLEISESITTELY, VALTIOVARAINVALIOKUNTA
MIKA NIEMELÄ, BUDJETTIPÄÄLLIKKÖ
14.10.2025

Vuoden 2025 kolmas lisätalousarvioesitys

- Määrärahat +163 milj. euroa
- Tulot +144 milj. euroa
- Nettolainanoton tarve +19 milj. euroa

  ⇒ Alijäämä kasvaa n. 13,3 mrd. euroon

Valtiovarainministeriön syyskuun ennuste huomioitu tuloarvioissa

- Uusi verotuloarvio (-701 milj. euroa) perustuu VM:n syyskuun ennusteeseen.
  - arvonlisävero -427 milj. euroa, ansio- ja pääomatulovero -101 milj. euroa, energiaverot -106 milj. euroa, korkotulojen lähdevero +47 milj. euroa
- Muut tulot +610 milj. euroa
  - Aiemmilta vuosilta siirrettyjen määrärahojen peruutukset +400 milj. euroa.
- Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot +235 milj. euroa
  - Taustalla tarkentuneet arviot omaisuustuloista, perustuen mm. tehtyihin yhtiökokouspäätöksiin.

Terveydenhuollon varautuminen

- Puolustusvoimien terveydenhuollon edellyttämiin poikkeusoloihin varautumisen investointeihin ehdotetaan 104,3 milj. euroa.
- Määrärahassa olisi kyse hyvinvointialueille maksettavasta erilliskorvauksesta, johon liittyen hallitus on 11.9.2025 antanut eduskunnalle hallituksen esityksen (HE 86/2025 vp).

Lisäbudjettiin sisältyvät, budjettiriihessä linjatut asiat

- Budjettiriihessä päätetyn työllisyyspaketin mukaisesti nuorten työllistymisseteliin ehdotetaan 30 milj. euroa.
  - Budjettiriihen päätös: ”*Varataan 30 miljoonan euron määräraha nuorten työllistymisseteleihin. Työllistymisseteliä voivat käyttää yritykset, jotka sitoutuvat 18–29 -vuotiaiden nuorten työllistämiseen vähintään puolen vuoden ajaksi, painottaen nuoria, joilla ei ole kertynyttä työhistoriaa tai koulutusta tai se on vähäistä.*”
- Osana budjettiriihessä päätettyjä sopeutustoimia, hallituksen investointiohjelmaan kuuluvien
  - Puhtaan energian Suomen -kärkihankkeet valtuutta alennetaan 50 milj. eurolla ja
  - elinkeinopoliittisen varauksen valtuutta alennetaan 40 milj. eurolla.

Ukrainan tukemisen kustannukset

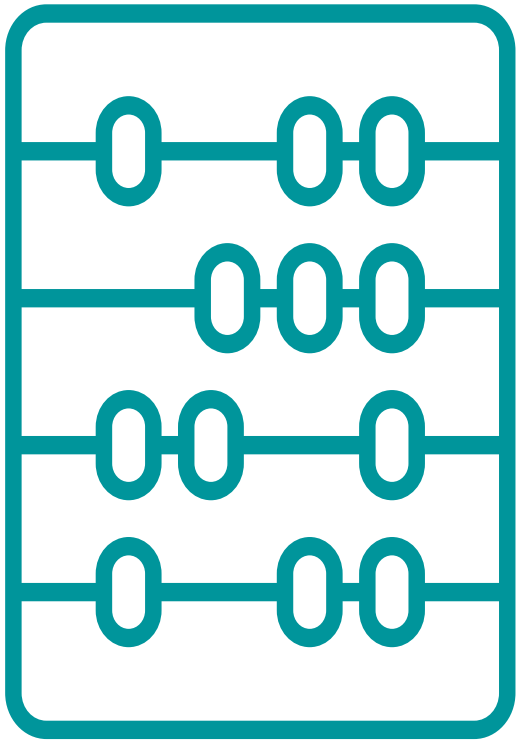
- UKR 2023 -tilausvaltuuden enimmäismäärään ehdotetaan n. 28,2 milj. euron lisäystä. Valtuuden muutos kattaa Ukrainalle luovutetun 29. materiaalipaketin korvaamisen Puolustusvoimille.
  - Korvaavista hankinnoista aiheutuvat menot toteutuvat vuonna 2028.
- Lisäksi Puolustusvoimien toimintamenoihin ehdotetaan 3,8 milj. euron lisäystä Ukrainalle annettavan tuen kustannusten kattamiseen.

Poimintoja muista muutoksista

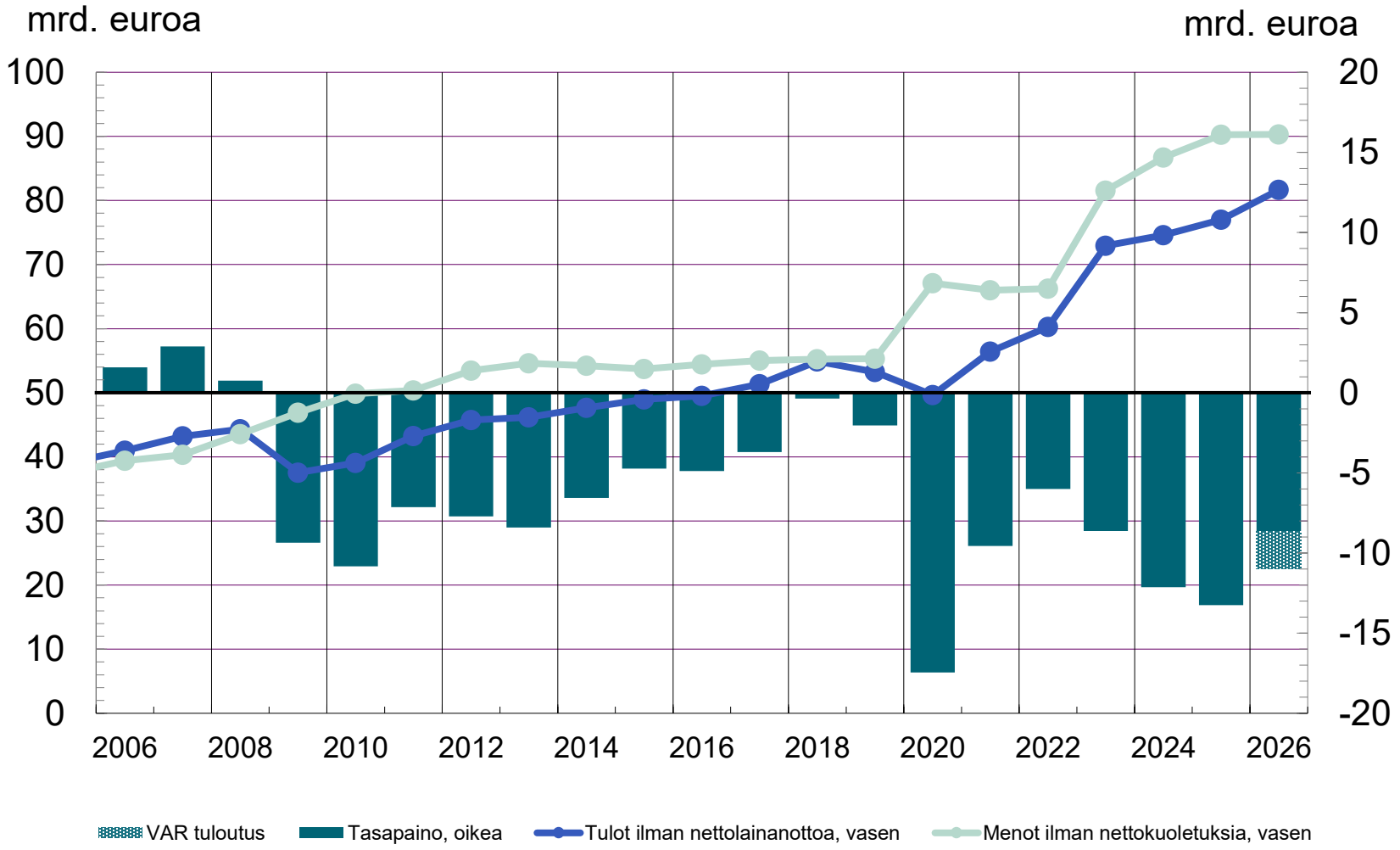
- Harkinnanvaraisia lisämenoja:
  - Yksityisten digipostipalvelujen hyödyntäminen **+6,9 milj. euroa**, valtioneuvoston yhteinen toiminta ja hankkeet **+3 milj. euroa**, Suomenlinnan kuivatelakan poistoputken rikkoutuminen **+1,8 milj. euroa**, pysyvän oleskeluluvan HE:n (65/2025) taloudelliset vaikutukset **+1,3 milj. euroa,** uuden jäänmurtajan hankintaan **valtuus +170 milj. euroa.**
- Merkittäviä määrärahojen tarvearvioiden muutoksia:
  - Kotoutumiskorvaukset **+25 milj. euroa**, uusiutuvan energian tuotantotuki **+24 milj. euroa**, valtion osuus yrittäjän eläkelaista johtuvista menoista **+20 milj. euroa**, yksityisten oikeusavustajien palkkiot **15,7 milj. euroa** (josta 4,0 milj. euroa katetaan hallinnonalan sisäisellä siirrolla), oikeudenkäyntimenettelyyn liittyvät käännös- ja tulkkauspalvelut **+7,3 milj. euroa**, valtion osuus mm. kansaneläkelaista johtuvista menoista **-50 milj. euroa**, varautuminen hyvinvointialueiden lisärahoituksen maksamiseen **+2,5 milj. euroa.**
- Menomuutoksia kehyksen ulkopuolisilla momenteilla:
  - RRF-menojen tarkentuminen **-193 milj. euroa**, energiatuen ajoitusmuutokset **-148 milj. euroa**, asumistuki **-75 milj. euroa**, valtion osuus työttömyysetuuksien ansioturvasta **+33 milj. euroa.**

Valtiontalouden kehys vuodelle 2025

- Toisen lisätalousarvion jälkeen kuluvan vuoden jakamaton varaus oli 81 milj. euroa.
- LTAE III:n jälkeen kuluvan vuoden jakamaton varaus on käytännössä käytetty kokonaan (jää 52 000 e).

Budjettitalouden tulot, menot ja tasapaino

Vuoden 2026 tiedoista on poistettu lakkautettavasta Valtion asuntorahastosta tehtävä kertaluonteinen 2,3 mrd. euron tuloutus.
Vuosilta 2022 ja 2023 poistettu varautuminen sähkön johdannaismarkkinoille toimiville yhtiöille myönnettäviin lainoihin ja varauksen purku. Vaikka varaus jäi käyttämättä kokonaan järjestely kasvatti vuonna 2022 menoja ja vuonna 2023 tuloja 10 mrd. eurolla.
Lähde: Valtiovarainministeriö 10.10.2025